

**ZAKON
O SPREMEMBI ZAKONA O VOZNIKIH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Sloveniji se povečuje uporaba lahkih motornih vozil in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Ta vozila, kamor sodijo tudi različne oblike mikromobilnosti, kot so električni skiroji, so zaradi svoje dostopnosti in enostavne uporabe postala pogost način prevoza tudi med mladostniki.

Trenutno veljavni peti odstavek 55. člena Zakona o voznikih (ZVoz-1) (Uradni list RS, št. 92/22 – uradno prečiščeno besedilo in 153/22) določa, da lahko ta vozila vozijo otroci že od 12. leta starosti z obstoječo kolesarsko izkaznico ter osebe, starejše od 14 let.

Spremljanje izvajanja veljavnega predpisa in analiza prometne statistike Agencije za varnost prometa kažejo, da cilji glede varne vključitve otrok in mladostnikov v promet niso bili doseženi v celoti. Podatki o poškodovanih voznikih lahkih motornih vozil (vključno z e-skiroji) kažejo, da je 20,3 % vseh udeleženih voznikov v prometnih nesrečah v starostnih skupinah 8–14 in 15–17 let. Število prometnih nesreč se začne vidno povečevati že po dopolnjenem 12. letu, ko zakon prvič dovoljuje vožnjo, in doseže vrh pri 17-letnikih. Po 18. letu starosti se število nesreč začne opazno zmanjševati, verjetno zaradi pridobljenih voznških izkušenj, osebne zrelosti in uporabe drugih prevoznih sredstev.

Od leta 2024 do septembra 2025 se je število telesno poškodovanih mladih povečalo za 80 %, kar jasno kaže na naraščajočo nevarnost za to starostno skupino in potrjuje potrebo po spremembi starostne meje za vožnjo lahkih motornih vozil.

Podatki iz Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 (ReNPVCP23–30) kažejo, da se med ranljive skupine udeležencev v prometu, katerih varnost je posebej poudarjena, uvrščajo tudi otroci in mladostniki. Hkrati se povečuje število kršitev pri voznikih e-skirojev, ki je bilo leta 2022 35, medtem ko jih je bilo leta 2021 le 9. Od septembra 2019 do konca leta 2022 je bilo na slovenskih cestah zabeleženih že več kot 430 nesreč z udeležbo voznikov e-skirojev, pri čemer se približno 87 % nesreč zgodi v naseljih. Vozniki e-skirojev so bili sami odgovorni za 61 % vseh nesreč leta 2021 in za 66 % leta 2022. Statistični podatki kažejo tudi, da so med povzročitelji nesreč tudi mlajši od 18 let, pri čemer so telesne poškodbe pogosto prisotne ravno v tej starostni skupini. Poleg tega je bilo leta 2022 ugotovljenih 727 kršitev voznikov e-skirojev, kar predstavlja 294-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2021, pri čemer so pogoste težave nepoznavanje cestnoprometnih predpisov, pomanjkanje motorike in nepravilna uporaba vozila.

Od leta 2017 se je svet urbane mobilnosti močno razvil, uvedba novih lahkih električnih vozil pa je spremenila način prevoza v mestih. Leta 2021 je Republika Slovenija z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa uvrstila e-skiroje med lahka motorna vozila, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Kljub temu podatki kažejo, da e-skiroji ne spadajo med najvarnejša prevozna sredstva in da je število nesreč z njihovo udeležbo v porastu, pri čemer so vozniki pogosto sami povzročitelji. Evropski svet za varnost v prometu (ETSC) priporoča, da je najnižja starost voznika e-skiroja 16 let ali da se omejitve uskladijo s starostjo za vožnjo mopeda.

Sprememba petega odstavka 55. člena Zakona o voznikih je zato nujna za:

- Zagotavljanje večje prometne varnosti otrok in mladostnikov,
- Dosego ciljev nacionalne resolucije, ki med prioritetami določa povečanje varnosti mladih

- udeležencev v cestnem prometu,
- Uskladitev slovenske zakonodaje s praksami drugih držav članic Evropske unije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga Zakona o spremembi Zakona o voznikih so pripravljalci sledili predvsem naslednjim, ciljem:

- Povečati prometno varnost mladostnikov in otrok v cestnem prometu.
- Uskladiti slovensko zakonodajo s praksami drugih držav članic EU.
- Podpreti cilje Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 (RENPVCP23-30), zlasti zmanjšanje števila smrtnih žrtev in hudih telesnih poškodb pri mladih.

2.2 Načela

Načela predloga Zakona o spremembi Zakona o voznikih so:

- **Načelo varnosti** - omejitev starosti za vožnjo lahkih motornih vozil in mopedov do 25 km/h na 15 let.
- **Načelo skladnosti** - uskladitev zakonodaje z drugimi členi ZVoz-1 in cilji Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 (RENPVCP23-30), ki med prioritetami določa povečanje varnosti mladih udeležencev v cestnem prometu.
- **Načelo preventivnosti** - podpora izvedbi prometne vzgoje in izobraževanja mladih o varni vožnji lahkih motornih vozil (npr. e-skiroji) in mopedov.
- **Načelo zmanjšanja tveganja** - upoštevanje statističnih podatkov AVP, ki kažejo na povečano število hudih poškodb pri mlajših voznikih.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlog zakona določa, da lahko motorno vozilo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti oseba, starejša od 15 let. S tem se odpravlja dosednji pogoj za otroke, stare od 12 do 14 let, ki so lahko vozili z obstoječo kolesarsko izkaznico. Namen spremembe je povečati prometno varnost mladostnikov in uskladiti slovensko zakonodajo s praksami drugih držav članic EU. Ukrep je skladen z Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 (RENPVCP23-30), ki določa prioritete ukrepe za zaščito mladih udeležencev, ter na statističnih podatkih Agencije za varnost prometa (AVP), ki kažejo porast hudih telesnih poškodb in smrtnih žrtev med vozniki lahkih motornih vozil in mopedov do 25 km/h.

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom:

Starostni pogoj za vožnjo lahkih motornih vozil in mopedov do 25 km/h in odprava izjeme za otroke 12–14 let s kolesarsko izkaznico.

- vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati: /

- vprašanja, ki se bodo urejala drugače, navedite kako (npr. s kolektivnimi pogodbami): /

- vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi:

Prometna disciplina posameznikov in spoštovanje prometnih pravil.

- vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi:

Izjema za vožnjo otrok 12–14 let s kolesarsko izkaznico.

- vprašanja, ki se bodo urejala s predpisi ter v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno:

Starostni pogoj za vožnjo mopedov in lahkih motornih vozil je utemeljen na statističnih podatkih o

prometnih nesrečah ter na primerjavah z ureditvami in praksami drugih držav članic EU.

- c) Normativna usklajenost predloga zakona:
Predlog zakona je usklajen z Zakon o prekrških (ZP-1).

č) Usklajenost predloga zakona:
Predlog zakona je usklajen z:

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Usklajenost s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanj s pravnim redom Evropske unije. Na ravni Evropske unije ni zavezujočih predpisov, ki bi državam članicam nalagali zahteve po ureditvi vsebine predlaganega predpisa.

5.2 Prikaz ureditve v nekaj pravnih sistemih držav članic EU

Finska

Na Finskem je bila z dne 17. junijem 2025 sprejeta obsežna novela Zakona o cestnem prometu, ki vključuje tudi strožje predpise za uporabo električnih skirojev. Ključne določbe vključujejo:

- Minimalna starost: Uporabniki morajo biti stari najmanj 15 let, tako za zasebne kot tudi za izposojene električne skiroje.
- Omejitev hitrosti: Električni skiroji so omejeni na najvišjo hitrost 25 km/h.
- Alkohol in droge: Uporabniki morajo upoštevati omejitve vsebnosti alkohola v krvi, enake tistim za voznike motornih vozil.
- Odgovornost staršev / podjetij: Če policija ujame mladoletnega uporabnika, lahko starši prejmejo globo v višini od 40 do 60 evrov ali podjetjem, ki daje v najem.

Ta zakonodaja je bila sprejeta zaradi povečanja števila poškodb in nesreč, povezanih z električnimi skiroji, zlasti med mlajšimi uporabniki.

Irska

Irska je z 20. majem 2024 uvedla novo zakonodajo, ki ureja uporabo električnih skirojev. Ključne določbe vključujejo:

- Minimalna starost: Uporabniki morajo biti stari najmanj 16 let.
- Omejitev hitrosti: Električni skiroji so omejeni na najvišjo hitrost 20 km/h.
- Prepoved vožnje po pločnikih: Uporabniki ne smejo voziti po pločnikih.
- Prepoved prevoza potnikov: Na električnem skiroju sme voziti le ena oseba.

- Tehnični pogoji: Električni skiroji morajo imeti moč do 400 W, težo do 25 kg, prednje in zadnje luči, zavoro, zvonec ter oznako proizvajalca, ki potrjuje moč, težo in najvišjo hitrost.

Zakonodaja je bila sprejeta zaradi povečanja števila nesreč in poškodb, povezanih z električnimi skiroji, ter zaradi potrebe po izboljšanju varnosti na cestah.

Bolgarija

Bolgarija je 16. julija 2025 sprejela spremembe Zakona o cestnem prometu, ki vključujejo:

- Minimalna starost: Uporabniki morajo biti stari najmanj 16 let.
- Omejitev hitrosti: Električni skiroji so omejeni na najvišjo hitrost 25 km/h.
- Obvezna zaščitna oprema: Uporabniki morajo nositi zaščitno čelado.
- Prečkanje na prehodih za pešce: Vozniki morajo sestopiti s e-skiroja in prečkati peš.
- Prepoved uporabe mobilnih telefonov med vožnjo: Uporabniki ne smejo uporabljati mobilnih telefonov med vožnjo.
- Prepoved prevoza potnikov: Na električnem skiroju sme voziti le ena oseba.
- Omejitve parkiranja: Električni skiroji ne smejo biti parkirani v parkih, igriščih, zelenih površinah, pred vhodom v metro postaje ali zgradbe, na postajah javnega prevoza, prehodih za pešce ali pred rampami za invalide, razen na določenih mestih.

Spremembe so bile sprejete zaradi naraščajočega števila nesreč, povezanih z električnimi skiroji, ter zaradi potrebe po izboljšanju varnosti na cestah.

Avstrija

V Avstriji je uporaba električnih skirojev v cestnem prometu urejena v 88.členu avstrijskega cestnoprometnega predpisa (StVO). Starostna omejitev za vožnjo električnega skuterja v javnem prometu je določena na 12 let. Otroci, mlajši od 12 let, ki nimajo kolesarskega dovoljenja, lahko omenjena vozila uporabljajo le pod nadzorom osebe, starejše od 16 let, pri čemer spremstvo ni potrebno v stanovanjskih ulicah.

Izjema velja za otroke, ki na zahtevo staršev ali zakonitih zastopnikov pridobijo kolesarsko dovoljenje. To dovoljenje lahko pridobijo:

- otroci, stari najmanj 9 let, ki obiskujejo 4. razred, ali
- otroci, stari najmanj 10 let,

ki imajo potrebne fizične in duševne sposobnosti ter poznajo prometne predpise.

Takšno dovoljenje omogoča samostojno vožnjo z električnim skuterjem otrokom, starih od 9 do 12 let.

Nemčija

V Nemčiji je uporaba električnih skirojev v cestnem prometu urejena v uredbi o udeležbi majhnih električnih vozil v cestnem prometu (eKFV). Starostna omejitev za vožnjo električnega skiroja je določena na 14 let. Za vožnjo ni potrebno imeti kolesarskega ali vozniškega dovoljenja.

Francija

V Franciji so električni skiroji obravnavani kot motorizirana osebna prevozna sredstva. Z uredbo iz septembra 2023 je bila minimalna starost za vožnjo teh vozil zvišana s 12 na 14 let. Za vožnjo ni potrebno imeti kolesarskega ali vozniškega dovoljenja, prav tako ni potrebno potrdilo o varnosti v

cestnem prometu, je pa ključno poznavanje cestnoprometnih predpisov.

Nizozemska

Električni skiroji na Nizozemskem sodijo v kategorijo lahkih električnih vozil (LEV – Light Electric Vehicles). Z uveljavitvijo nacionalnega okvira za lahka električna vozila brez pomoči pedal, dne 1. julija 2025, je dovoljena vožnja samo tistih modelov, ki so uradno odobreni kot varni. Takšna vozila morajo biti registrirana pri RDW, imeti nameščeno mini registrsko tablico, biti zavarovana, voznik oziroma lastnik pa mora biti star najmanj 16 let.

5.3 Izjava o skladnosti (pdf. format) /

5.4 Korelacijska tabela (pdf. format) /

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- ciljnim skupinam – preko preventivnih aktivnosti AVP.
- širši javnosti – preko medijev, spletnih objav in informativnih kampanj AVP (Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa).

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

- Organi: policija, AVP,
- metode za spremljanje doseganja ciljev: statistika prometnih nesreč, nadzor nad spoštovanjem starostnih omejitev,
- merila za ugotavljanje doseganja ciljev: število prometnih nesreč in hudih poškodb med mladostniki,
- časovni okvir spremljanja za pripravo poročil: letno poročanje AVP in policije.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,
Gradivo je bilo objavljeno na spletnem portalu e–demokracija dne xx. oktobra 2025
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,
Od xx. oktobra 2025 dalje.
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,
/
- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),
/
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,
/
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (prvi stavek: osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe; drugi stavek: znesek plačila, ki ga je oseba v ta namen prejela)

Zunanji strokovnjaki niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Alenka Bratušek, ministrica na Ministrstvu za infrastrukturo,
- mag. Andrej Rajh, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo,
- mag. Andreja Knez, generalna direktorica Direktorata za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Brigita Miklavc, sekretarka, Direktorat za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo
- Igor Banič, sekretar, Direktorat za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- v. d. direktorica mag. Saša Jevšnik Kafol, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o voznikih (Uradni list RS, št. 92/22 – uradno prečiščeno besedilo in 153/22) se v petem odstavku 55. člena spremeni tako, da se glasi:

»(5) Lahko motorno vozilo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu oseba, ki je starejša od 15 let.«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Z določbo petega odstavka 55. člena Zakona o voznikih se usklajuje starostni pogoj za vožnjo lahkih motornih vozil in mopedov, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. S spremembo se starostni pogoj dvigne na 15 let, kar odpravlja dosedanje izjemo za otroke, stare od 12 do 14 let, ki so lahko vozili z obstoječo kolesarsko izkaznico.

K 2. členu:

Določi se petnajst dnevni rok za uveljavitev tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

55. člen

(pogoji za vožnjo koles, lahkih motornih vozil in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h)

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroke.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Lahko motorno vozilo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo, lahko motorno vozilo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, izpolni otrok oziroma oseba z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

(7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

(8) Vsebine usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita ter obrazec kolesarske izkaznice predpiše minister, pristojen za šolstvo.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog Zakona o spremembi Zakona o voznikih, skladno z določbo drugega odstavka 143. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24), obravnava po nujnem postopku.

Razlogi za obravnavo po nujnem postopku so:

- zagotavljanje večje prometne varnosti otrok in mladostnikov,
- hitra implementacija ukrepa, ki je usklajen z Resolucijo o nacionalnem programu varnosti

- cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 (RENPVCP23-30) in
- uskladiti slovensko zakonodajo s praksami in ureditvami drugih držav članic Evropske unije.

Zaradi teh razlogov je nujno, da se sprememba Zakona o voznikih obravnava in sprejme po nujnem postopku, da se pravočasno zagotovi večja pravna jasnost ter zmanjšajo tveganja za prometne nesreče med mladoletnimi vozniki lahkih motornih vozil.

VI. PRILOGE

- statistični podatki o številu poškodovanih pri padcu s skirojem/mopedov, ki so bili pregledani v Urgentnem kirurškem bloku UKCL,
- statistični podatki o številu prometih nesreč lahkih motornih vozil in mopedov do 25 km/h - Policija, za obdobje 10 let, 2015-2024.

